

ЕМПАТИЈА И СТРУЧНОСТ: ПСИХОСОЦИЈАЛНА ПОДРШКА НА КЛИНИЦИ ЗА НЕПЛОДНОСТ

Водич за здравствене раднике

аутора др Јелена Опсеница Костић, др Милице Митровић, др Миљане Спасић Шнеле, др Иване Јанковић, мср Николе Ђировића, мср Миле Губеринић и др Милана Тренкића

Иако се у стручној и широј јавности већ дуго говори о значају холистичког приступа лечењу неплодности, психосоцијални аспекти процеса често остају занемарени у пракси. Део разлога лежи и у чињеници да није јасно одређено ко, када и на који начин треба да пружи подршку особама које лече неплодност. Овај приручник је добродошао ресурс, који пружа здравственим радницима основне смернице које су неопходне за квалитетну психосоцијалну подршку у емоционално захтевним околностима.

Приручник садржи шест целина на тридесетак страна текста А5 формата. Садржај није обиман, али је то, у овом случају, предност: концизно су пружени основни разлози и основни начини за пружање психосоцијалне подршке на клиници.

Прве две целине, *Зашто је психосоцијална подршка важна?* и *Како психосоцијална подршка делује?* кратко предочава значај и начине деловања подршке. Истакнуто је да се Европско удружење за хуману репродукцију и ембриологију (ЕСХРЕ) снажно залаже да психосоцијална подршка буде интегрални део третмана. Да би се ово остварило, потребно је да сво особље клинике буде обучено да пружа основну подршку (као и да на клиници раде стручњаци за ментално здравље). У околностима када особа-пацијент доживљава подршку на клиници, повећава се вероватноћа за придржавање препорука које даје лекар и смањује се вероватноћа за одустајање од третмана, што је изузетно значајно.

Трећа целина, *Психосоцијална подршка на клиници за (не)плодност: обраћање пажње на потребе пацијената*, је најобимнија и упознаје здравствене раднике са принципима добре комуникације. Најпре су сажето дати основни изазови са којима се сусреће особље клинике и начини за њихово превазилажење (Табела 1). Затим следе конкретне препоруке за комуникацију са пацијентима, које се ослањају на ПЕАРЛС модел комуникације. Ове смернице су јасне и релативно једноставне за имплементацију, што омогућава здравственим радницима да их примене у раду са пацијентима.

У оквиру четврте целине, аутори се баве начинима за саопштавање лоших вести током лечења неплодности. Истакнуто је да је саопштавање лоших вести изазован задатак за лекаре и да је изузетно важно да и они имају адекватну подршку у целом процесу. Конкретне препоруке за комуникацију са пацијентима ослањају се на СПИКЕС протокол.

У петој целини аутори се осврћу на значај (психо)едукативних материјала и дају интересантан пример добре праксе, који је применљив и у домаћем окружењу.

У шестој целини је здравственим радницима остављено да се, уколико желе, упознају са пројектом ИнсидеМе, у оквиру којег је настао овај приручник. Разумљивим језиком је објашњена теоријска основа значаја подршке у оквирима теорије самоодређења, која је одабрана за референтни оквир пројекта.

Приручник *Емпатија и стручност: психосоцијална подршка на клиници за неплодност* се бави кључним аспектима психосоцијалне подршке, од разумевања емоционалних потреба пацијената до специфичних стратегија за саопштавање лоших вести, што га чини практичним водичем у свакодневном раду. Приказани садржаји су врло вредан алат за све здравствене раднике који желе да унапреде квалитет емоционалне и психосоцијалне подршке коју пружају својим пацијентима. Са задовољством препоручујем објављивање ове публикације.

Рецензент:

Снежана Светозаревић

Доц. др Снежана Светозаревић

Одељење за психологију

Филозофски факултет Универзитета у Београду

У Београду, 1.10.2024.